

МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА Ч. 3.

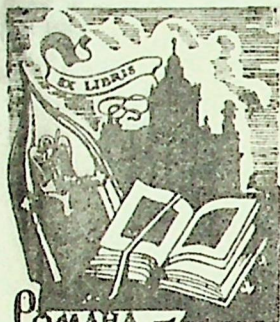
ХАЙ ПІСНЯ ЛУНАЄ

СПІВАНИК ДЛЯ ШКІЛ І ТОВАРИСТВ
У ДВОХ ЧАСТИНАХ

КРАКІВ

1941

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО

Романа
Теник-
Березовського

МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА Ч. 3.

ХАЙ ПІСНЯ ЛУНАЄ

СПІВАНИК ДЛЯ ШКІЛ І ТОВАРИСТВ
У ДВОХ ЧАСТИНАХ

(85 ПІСЕНЬ З НОТАМИ Й ТЕКСТАМИ
ТА МЕТОДИЧНИМ ВСТУПОМ)

Фр. Гринь-Горезовський

КРАКІВ

1941

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО

Накладом „Українського Видавництва”, Краків, Райхсштрассе 34/II.
Друк. „Нова Друкарня Денникова” під наказною управою, Краків.
Ожешкової 7.

Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G m b.H. Krakau, Reichsstrasse 34.
Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Kommissarische Verwaltung,
Krakau, Orzeszkowagasse 7. Fernspr. 102-79.

Вступні пояснення

При складанні нашого співаника мали ми на оці потреби народньої школи, а заразом добір легких пісень, конечно потрібний при науці теорії музики й сольфежа в середніх школах та на нижчих курсах фахових музичних шкіл. Притім старались ми добирати пісні так, щоб на них привчалась молодь пізнавати й цінити народню творчість та перейматися її духом. Тому теж втягнуто до співаника поперед усього відповідні народні пісні; інші ж пісні, не-народні, зложені так, щоб вони текстом і мелодією як найбільше підходили до народніх пісень.

Пісні розміщено в такому порядку, щоб можна було починати науку від найменшого голосового об'єму, — терції, кварта, квінти, та найпростішого складу мелодії, і ступнево розширювати скалю вгору й долину з відповідним ускладненням у будові мелодії. Тому, що пісні нашого співаника визначаються взагалі легким складом, а в народніх школах допущене виучування пісень на память, без потреби читання нот, учитель не потребує стіснятися укладом співаника і може добирати пісні з цілого збірника відповідно до поємности голосової скалі учеників, та побіч пісень, зложених у дуровій скалі, може вже на перших ступнях науки виучувати й пісні з мольовим характером. З огляду на це, що ученики найнижчих клас звичайно не мають ще вироблених нижчих тонів, можна пісні з низькими нотами починати одним - двома тонами вище. Уводячи учеників в теорію музики, треба ступнево й рівнобіжно познайомлювати їх із означуванням вартости нот і їх висоти при віоліновому ключі, починаючи від середнього однокрискового с¹. Тому, що вправа в відрізнюванні й певнім уживанні інтервалів поступає дуже поволи, було б вказано — завдання найнижчого курсу науки

обмежити на інтервалах основної скалі C-dur в обсягу октави c^1 — c^2 (т. є. в регістрах, спільних для сопранів і альтів), та на пізнанні будови дурової скалі*).

Притім не треба довго спинюватись на прімах, секундах і терціях, щоб чим скорше можна було перейти до кварта й квінти основної скалі, бо щойно тоді ученики мають змогу порівнювати цілі тони з півтонами, великі терції з малими, та навчитися відрізнявати одні від одних. В другому курсі науки можна вже перейти до вищих регістрів основної скалі, приступних пересічному сопранові (c^2 — a^2) і до нижчих регістрів, приступних пересічному альтові (g — c^1). Щойно на так підготовленій основі можна приступити далше до обговорення мольової скалі A-moll, вправляючи насамперед на вищій октаві (a^1 — a^2), а потім на нижчій (a — a^1). Транспонування основної скалі в тонаціях квінтового й квартвого круга припадає на вищій ступінь науки, де можна б уже засягнути й нотацію в басовому ключі з огляду на розуміння партитури й нот, писаних для фортепянової гри**).

Науку про вартість нот, такти й ритм треба вести рівнобіжно з наукою про інтервали, розширюючи й поглиблюючи ступнево теоретичні відомості й практичне їх прировнення на примірах пісенних мелодій.

В ритмічні тонкості можна входити щойно на вищих ступнях науки, коли ученики навикнуть до розуміння і правильного додержування простих і зложених тактів***).

Наука нотного письма і вправного живання інтер-

---

*) Натомість не вказано присвячувати цілий перший рік науки сольфезовим вправам виключно лише в обсягу квінти: таке непотрібне обмеження лише спинювало б науку та робило б її скучною.

**) Хоч наука сольфеза ведеться без допомоги інструменту, то все ж таки учитель ніколи не повинен поминати нагоди, щоб на фісгармонії, а бодай на скрипці показати ученикам положення тонів, відповідаючих сопрановому й альтовому регістрові.

***) Підручники до науки сольфеза, що вже на перших ступнях, при секундах, впроваджують трудні вправи з точкуванням і тріольками, вважаємо зовсім неметодичними.

валів повинна спиратися на трьох родах вправ, а саме на сольфеджових примірах, 2) музичному диктаті і 3) відповідно дібраних піснях.

Співання пісень незвичайно оживлює й поглиблює саму науку читання нот, розвиває музикальність і розбуджує зацікавлення учеників для теорії музики, що сама про себе абстракційна, а через те для молоді тяжка й скучна.

В початкових стадіях науки, коли ученики не придбали собі ще на стільки теоретичних відомостей, щоб могли відчитувати мелодії, можна й у середніх школах час до часу виучувати на пам'ять легкі пісеньки, якими пізніше добре покористуватися при науці нотного письма.

* * *

З поглядом на вище намічені завдання й методичні вимоги розміщуємо пісні нашого співаника ось у якому порядку: Перша частина співаника обіймає А. Мелодії в тонації C-dur, що творять найбільшу групу, розділену на ось які розряди:

1. Мелодії нотовані на середніх регістрах основної скали c^1 — c^2 , спільних для сопрана й альту, а саме в об'ємі терції (c^1 — e^1), кварта (c^1 — f^1), квінти (c^1 — g^1), сексти (c^1 — a^1) й октави (c^1 — c^2), причім тоніка лежить в долинні і є найнижчим тоном мелодії.

2. Мелодії в обсягу c^1 — g^2 , що засягають уже вищі сопранові регістри.

3. Мелодії призначені для одночасного унісонного співання сопранами й альтами у відступі октави, причім найвищі сопранові тони сягають до g^2 , а найнижчі альтові до g ; в обох останніх групах найчастіше подібуються пісні, в яких тоніка знаходиться по середині мелодії: g — c^1 — g^1 , g^1 — c^2 — g^2 .

Б. Мелодії в тонації A-moll, розміщені ось у яких групах:

1. Мелодії в обсягу кварта (a^1 — d^2), квінти (a^1 — e^2) сексти (a^1 — f^2) й октави (a^1 — a^2).

2. Мелодії призначені для одночасного унісонного співання сопранами й альтами у відступі октави (a — a^1 , a^1 — a^2).

В тих обох групах мелодія обертається між тонікою й її горішньою октавою, так, що тоніка є zarazом найнижчим тоном мелодії.

3. Мелодії в обсягу октави e^1 — a^1 — e^2 , з тонікою посередині.

В. Мелодії з модуляцією (переходом) в паралельну дурову тонацію: з A -moll в C -dur і навпаки.

II. Друга частина співаника обіймає 1. мелодії уложені систематично в паралельних тонаціях квартового й квінтового круга, починаючи від C -dur, A -moll до Ces -dur, As -moll з одного, та Cis -dur, Ais -moll із другого боку.

Тут зустрічаються вже й пісні із складнішою будовою в мелодиці й ритміці, з мішаними тактами та з модуляціями в спорідненій тонації.

2. Окрему групу творять пісні уложені на два голоси.

Пісні добираю так, щоб уже на перших ступнях ученики могли познайомитися із найголовнішими простими і зложеними тактами: $\frac{2}{4}$ **C**, **C**, $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$, $\frac{9}{8}$,

та входили ступнево в різноманітність ритмічного угруповання.

Збірник дає змогу познайомити учеників практично з означуванням темпа й уживанням динамічних знаків; для одного й другого задержуємо міжнародню італійську термінологію, бо ж вона має своє устійнене значіння, а всякі хоч би й дуже влучні переклади на інші мови впроваджують неясність і непорозуміння. Оцей співаник уложено так, щоб можна було користуватись ним при науці співу у всякій школі, так народній, як і середній, а навіть на нижчих курсах науки в фахових музичних школах.

У школах із більшими вимогами і кращим добором учеників з огляду на їх музикальність та обізнання з інструментальною грою допускається й інший порядок

у розложенні пісенного матеріалу, дещо відмінний від того, який намічено вище.

Учитель, познайомивши учеників загально із положенням нот у сопрановому й альтовому регістрі від g — до g^2 , може втягати до вправ відразу мелодії на перших п'ятих ступнях однокрискової й двокрискової октави: $c^1 — g^1$ і $c^2 — g^2$, щоб опісля перейти до горішньої кварта, в малій та однокрисковій октаві: $g — c^1$, $g^1 — c^2$. Аналогічно треба поступати й з піснями в тонації А-моіп. — До того дуже добре надаються мелодії, дібрані для одноголосного співання сопранами й альтами у відступі октави, та мелодії, яких скаля зложена з долішньої кварта й горішньої квінти із тонікою посередині.

* * *

З огляду на виховні цілі добирали ми для співаника передовсім такі пісні, що розбуджували б та розвивали б у молодих душах любов до всього, що добре й гарне, до всього, що своє й рідне: до рідного краю, мови й пісні та історичної традиції, любов до рідні, а притім спочування для людської недолі і змисл для краси природи. Та годиться тут завважити, що високий артизм і поезія, яка віє із народніх пісень, — це наймогутніший чинник виховний.

Перевагу давали ми пісням із погідним, бадьорим, життєрадісним настроєм, по можности оминаючи темні картини смерти, кровопролиття й розпуки.*) Із зрозумілих причин виключено еротичний елемент; через те деякі тексти скорочено, а в деяких змінено одно-два слова. У значнішій числі ввійшли до збірника обрядові пісні, (колядки й щедрівки, гаївки й веснянки, обжинкові й весільні пісні), також пісні діточі й декотрі насмішливі, дальше приколискові, сирітські, хліборобські та вибрані історичні, козацькі й во-

---

*) Рівновагу заховано також у доборі дурових і мольових мелодій.

яцькі. Крім того втягнуто до співаника кращі пісеньки із знаних читанок для народніх та нижчих клас середніх шкіл, до яких мелодії зложено по взірцям і в душі українських народніх пісень, а також декілька коляд і популярних пісень. Взагалі доборові текстів присвячено пильну увагу, хоч це було зовсім не легке завдання супроти вище зазначених обмежень.

Все ж таки годиться зазначити, що головна ціль отсеї збірки — подати відповідний пісенний матеріял для науки співу в народній і середній школі та нижчих курсах музичних шкіл, для розбудження серед молоді змислу до плекання народньої пісні й музики, овіяної духом народньої творчости.

Це перша у нас спроба пісенника з мелодіями, дібраними й уложеними відповідно до методичних вимог науки співу, до ступневого роширювання теоретичних відомостей учеників і поємности їх голосової скалі.

Значною кількістю пісень старались ми забезпечити вчителям і ученикам можливість якнайбільшого вибору і відповідний матеріял для читання нот *ex abrupto* (відразу).

* * *

Тому, що в склад нашого співаника ввійшли переважно народні пісні, годиться тут сказати кілька слів про ритмічну будову українських народніх пісень, із якою найлекше познайомити учеників у звязку з наукою співу.

В народній пісні мелодія першої строфи творить неначе рамці або постійну форму, в яку відливаються всі дальші строфи й вірші одної ж пісні. Тому то поділ мелодії на фрази та ритмічні рядки й мотиви відбивається в тексті поділом на вірші й силябічні групи; павзи, т. зв. мертві інтервали, ба навіть тактові крисочки, що розмежують фрази й ритмічні мотиви мелодії, сходяться правильно з цезурами та знаками перепинання між віршами й їх частинами.

Протяжні ноти й ритмічні наголоси мелодії притягають до себе наголоси в тексті й спричинюють римування віршів та їх частей.

Від числа нотових вартостей у ритмічних мотивах і ритмічних рядках мелодії залежить число складів у підходячих віршах і їх частинах — силябічних групах. Таким чином повстає дуже правильна складочислова будова українських народніх пісень, яку виказують н. пр. чотирнадцятискладові коломийкові стихи із ось яким угрупованням складів: $4 + 4 + 6$:

Дивуються | мені люде, || що я си співаю,
А я собі | співанками || тугу розбиваю.

Сімнадцятискладові триколінні стихи весільних пісень із схемою $5 + 5 + 7$:

Ой мовив же єсь, | з бука листочку, || що не будеш падати,
Ой мовив же єсь, | ти мій батеньку, || що мя не даш від хати.

Одинадцятискладові триколінні стихи гаївок із схемою $4 + 4 + 3$:

Ой зацвили | фіялочки, || зацвили,
Аж ся гори | з долинами || прикрили.

Десятискладові двоколінні стихи колядок із схемою $5 + 5$:

Ішли молодці | рано з церковці,
Стали вони си | раду радити.

Осьмискладові двоколінні вірші щедрівок $4 + 4$:

Ой соколе, | соколоньку,
Не вий гнізда на дубоньку.

В мелодії такти, що звичайно покриваються із ритмічними мотивами, лучаться парами в групи; що дві групи тактів складаються на ритмічні рядки, що знов парами лучаться в музичне речення, або строфу. Такий самий симетричний уклад частей проявляється в зіставленні силябічних груп і віршів у строфову цілість. Правильне черговання ритмічних наголосів у мелодії потягає за собою менше або більше правильне розміщення граматичних наголосів у підходячому тексті.

Пізнання ритмічної будови українських народніх пісень і тісного звязку між складом мелодії й віршової строфи дуже важне для правильного фразовання, щоб ученики привчалися належно визначувати, закінчувати й відмежовувати музичні фрази, та щоб вистерігалися переривання віддыхом фрази або ритмічного мотиву, звязаного із одноцільною селябічною групою.

Вияснення тих основ народньої ритміки дуже важне також з огляду на це, що дуже багато із читаних у школі поезій Шевченка, М. Шашкевича, Федьковича, Руданського, Куліша і др. зложено складом українських народніх пісень.

* * *

Перед співанням кожної пісні ученики повинні переспівати звукоряд, на якому вона построена.

Кожну пісню повинні ученики насамперед вправно переспівати як сольфеж, та аж опісля співати її з підходячими словами.

При співі учитель повинен уважати, щоб ученики придержувались оцих вказівок:

1. Держатися просто, подаючи рамена взад, а груди вперед і добре отвирати уста, одначе не викривляти і не морщити лиця, не прижмурювати очей.

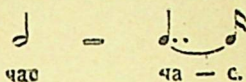
2. Голос добувати чисто, не стискаючи гортанки та вистерігаючись горляної закраски.

При голосових ходах вгору чи в долину інтонувати ясно й певно, вистерігаючись сховзування посередніми тонами й непотрібного сполучування сусідніх тонів.

3. При співанні вважати на чисту, ясну вимову голосівок (т. зв. вокалізацію) в підходячому тексті. Шелестівки на початку слова треба вимовляти виразно й безпосередно перед голосівкою, вважаючи, щоб заздалегідь

не чути було шелесту. Коли ж склад кінчиться шелестівкою, треба її вимовити дуже виразно, але аж при останку готової вартості, якій відповідає даний склад тексту:

4. Приписаний такт зберігати дуже докладно, вистерігаючись непотрібного зівльнювання або прискорювання. Вважати на видержування повної вартості нот, щоб не робити в співі неоправданих перерв. З другого ж боку — не перетягати нот поза їх означену вартість.

5. Вважати на докладне зберігання ритму, визначування головних і побічних наголосів, та відділювання ритмічних мотивів і фраз; уважати, щоб ніколи віддих не переривав слова посередині.

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Оцей підручник для науки співу є передруком „Шкільного Співаника”, виданого „Українським Педагогічним Товариством”, у Львові 1925 р. Наше нове видання різниться від першого тим, що вміщено в ньому меншу кількість пісень, за те додано кілька нових. Тому, що кліші нот роблено фотографічним способом, не всюди тексти під нотами відповідають сьогоднішнім правописним правилам. Мова в народніх піснях залишена, очевидно, без змін (прим. ся перед дієсловом і т. п.), на що слід звернути учням увагу. Вступні пояснення поміщені в цілості, без змін, з виїмком правописних справок.

ЧАСТИНА ПЕРША

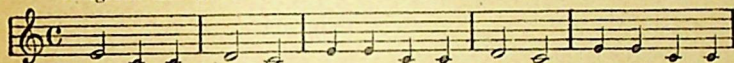
А. Мелодії в тонації С-dur

I. МЕЛОДІЇ В ОБСЯГУ ОКТАВИ c^1 — c^2 З ТОНКОЮ В ДОЛИНІ.

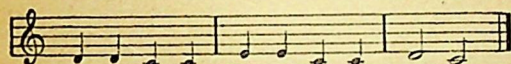
1. Ой дзвони дзвонять.*

(Діточа ігра).

Allegretto-Швиденько.

Ой дзво-ни дзво-нять, Хор-ти вов-ка го-нять По бо-ло-тах

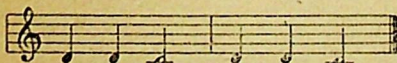
о-че-ре-тах, Де лю-ди не хо-дять.

2. Печу хлібчик.*

Allegro - Живо.

Пе-чу, пе-чу хліб-чик ді-тям на о-від-чик,

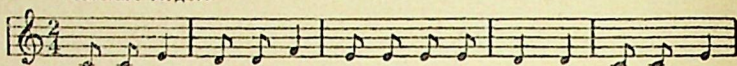
шусть у піч, шусть у піч

2. Беру, беру папку,
Кладу на лопатку,
Шусть у піч, шусть у піч.

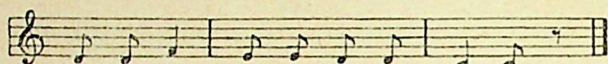
*) Звіздкою при заголовку означено народні пісні.

3. Гриби.*

Marciale-Ходом.

1. Не те-пер, не те-пер на гри-би хо - ди - ти! Во - се - ни,

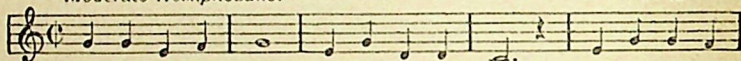
во - се - ни, як бу - дуть ро - ди - ти.

2. Пішов дід на гриби, баба на підпеньки,
Баба свої посушила, дідові сиренькі.
3. Як ідете на підпеньки, кличте нашу Ксеньку:
Наша Ксенька не сліпенька, бачить, де підпенька.

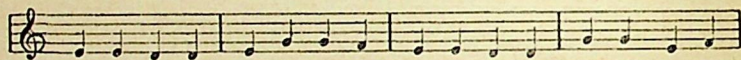
4. Гай, гусоньки!

Moderato-Помірковано.

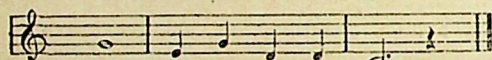
Ф. К.

Гай, гу-сонь-ки, гай, під зе - ле - ний гай! Гу-сонь-ки мо-

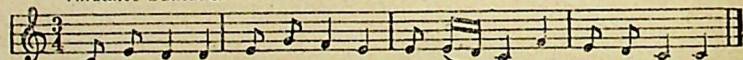
ї ма-лень-кі, у вас пі-ряч - ка бі-лень-кі, — Гай, гу-сонь-ки,

гай, під зе - ле - ний гай!

5. Ой соколе.*

Andante-Звільна.

1. Ой со - ко - ле, со - ко - лонь ку, Не вий гніз - да на ду - бонь - ку.

2. Бо ся дубок розвиває,
Та ти гніздо роздруляє.
3. Ой соколе, соколоньку,
Не вий гнізда на горішку!
4. Будуть люди горіх рвати,
Твоє гніздо обдирати.
5. Ой соколе, соколоньку,
Увий гніздо на яворі.
6. Явір буде розростати,
Твоє гніздо прикривати.

6. Лисичка.

Andante-Звільна.

М. Лисенко: «Коза-дереза».

1. Я ли - сич - ка, я се - стрич - ка, не си - джу без ді - ла:
Я гу - сят - ка па - сла, по - лю - вать хо - ди - ла, Я гу - сят - ка
па - сла, по - лю - вать хо - ди - ла.

2. А тепера у неділю треба відпочити,
Свою хатку гарнесенько треба покрасити. (2)
3. А щоб краща, а щоб краща була моя хатка,
Піти треба у гайочок, квіточок нарвати. (2)

7. Коло Буга.

Moderato-Помірквано.

Мельодія нар. пісні.

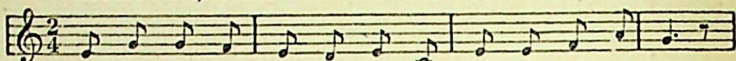
1. Ко - ло річ - ки ко - ло Бу - га лу - жок про - цві - та - є,
Там Га - ну - ся дів - чи - нонь - ка по лу - зі гу - ля - є.
2. Там Га - ну - ся дів - чи - нонь - ка по лу - зі гу - ля - є,
Ру - су ко - су роз - плі - та - є і так про - мо - вля - є:

3. »Ой пасіться, сірі гуси, в зеленому лузі,
А я піду, скупатися у чистому Бузі».
4. »Ой пасіться, гусенята, я не забарюся,
Вмию личко, вмию брови, сяду й заплетуся».
5. І скупалася Гануся у чистому Бузі,
Заплелася й похочає в зеленому лузі.

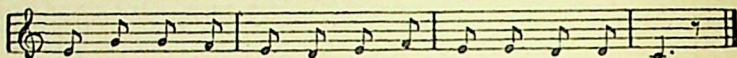
8. Мій метелику!

Moderato-Pomirковано.

Ф. К.

1. Мій ме - те - ли - ку лю - бень-кий, як ща - стить то - бі?

У - весь день ти мо - тор нень-кий, лі - та - еш со - бі.

2. »Зелень лугу, блакить неба,
З того радий я.
Запах цвітів — все що треба,
Пожива моя!«

9. Тіштесь діти.

Moderato-Pomirковано.

Ф. К.

1. Тіш-тесь, ді-ти, дав Бог жни-ва, За-ро-ди-ла збі-же ни-ва:

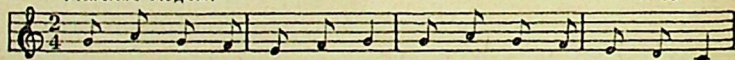
Жи-то, греч - ка і пше - ни - ця, Бу-де хліб і па - ля - ни ця.

2. Буде каша й бараболя,
А все, діти, з того поля,
З того поля батьківського,
Де полилось поту много.

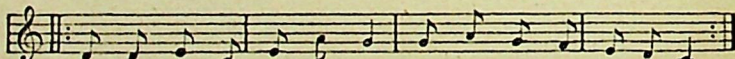
10. Школярі.

Marciale-Ходом.

Ф. К.

1. Як по - го - да, на дво - рі, Ви - бі - га - ють шко - ля - рі

і бу - я - ють по по - ли, Як під не - бом со - ко - ли.

2. То плетуть собі вінки,
То співають співанки,
То уставляться до міри,
Машерують, як жовніри.

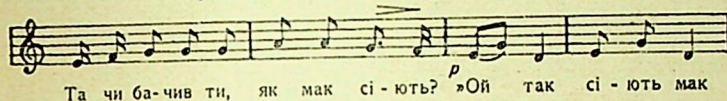
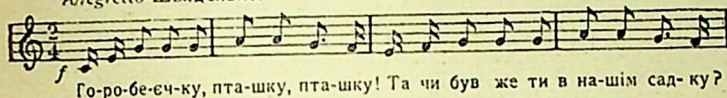
3. Гей, нема, нема, як нам,
Молоденьким школярам:
Перо й книжка, — наша справа,
По науці забава.

11. Мак.*

(Гаївка).

Allegretto-Швиденько.

В дальших строфах слово «сіють» заступається словами: «полюють», «в'яжуть», «як мак сходить», «цвіте».

12. Ой зацвіли фіялочки.*

(Гаївка).

Moderato-Помірковано.

В дальших строфах слово «батею» заступається словами: «матінка», «сестройка», «братею».

13. Жучок.*

(Гаївка).

Andantino-Легким ходом.

Музична партитура для першого частини пісні «Жучок». Це гаївка в 2/4 ритмі. Партитура складається з двох рядків нот. Під першим рядком наведено текст: «Хо-дить Жу-чок по до - ли - ні, — Грай, Жучку, грай, не - бо - же, А Жу - чи - ха по я - ли - ні,». Під другим рядком: «Най ти Пан-біг до - по - мо - же!». Динамічні позначення *f* та *p* вказані над нотами.

2. Ой ходить Жук по жучині,
А дівчина по ручині. —
Грай, Жучку і т. д.
3. А наш Жучок невеличкий,
А на Жучку черевички, —
Грай, Жучку і т. д.
4. А наш Жучок як пан, як пан,
Одягнувся в кущий жупан. —
Грай, Жучку і т. д.

14. Женчик.*

Allegro-Жваво.

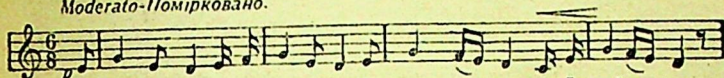
Музична партитура для першого частини пісні «Женчик». Це гаївка в 3/8 ритмі. Партитура складається з трьох рядків нот. Під першим рядком наведено текст: «Жен-чи-чок брен - чи - чок ви - лі - та - є, Ко - би то Ви - со - ко ні - жень-ку пі - дій - ма - є;». Під другим рядком: «на - би - то, Ні - жень-ку про - би - то В зе - ле - нім лу - гу, —». Під третьим рядком: «Бе - ри па - ру дру - гу». Динамічні позначення *f* та *p* вказані над нотами.

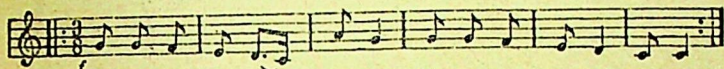
15. Білоданчик.*

(Гаївка).

Moderato-Pomirковано.

Ой Іван-чи-ку, Бі-ло-дан-чи-ку, По-плинь, по-плинь по Ду-най-чи-ку,

Роз-че-ши ру-су ко-су, Про-мий си чор-ні о-чи,
Возь-ми-ся за-під паш-ки, Шу-кай си то-ва-риш-ки,
Ви-би-рай со-бі дру-гу З ка-ли-но-во-го лу-гу.

Етн. Зб. XI. ст. 29

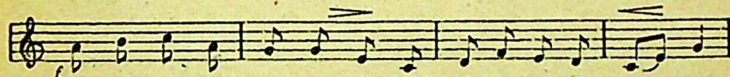
16. Гей конику!

Marciale-Ходом.

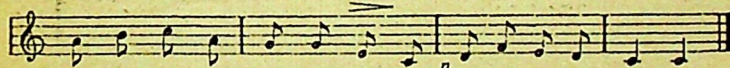
Ф. К.

1. Гей ко-ни-ку ка-рий, ко-ни-ку со-ко-ле!

Як до си-та на-па-сеш-ся, по-ї-де-мо в по-ле,

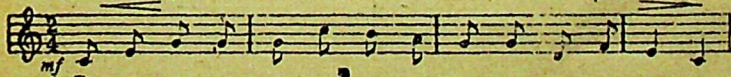
Як до си-та на-па-сеш-ся, по-ї-де-мо в по-ле.

2. Поїдемо в поле, ще й по оболоню,
Як з тобою розженуся, вітри перегоню. (2)
3. Гей я тобі, коню, дам сідло гарненьке,
Гей поїду я на тобі, до рідної неньки. (2)
4. До рідної неньки, до рідного тата,
Хоч який ти бистрий, коню, вспію раду дати.

17. Поставали школярки.

Marciale-Ходом.

Мотив стріл пісні

1. По-ста-ва-ли шко-ля-ри-ки дов-ги-ми ря-да-ми,

За - лу - на - ли пі - сні звуч - ні до - ля - ми, я - ра - ми
Ма - ше - ру - ють шко - ля - ри - ки я - ром до - ли - но - ю,
За - шу - мі - ли хо - ру - гов - ки їм над го - ло - во - ю.

2. Посідали школярки в лісі при долині,
Закувала зазуленька в зеленій ліщині.
3. Ой, побігли школярки над бистрий поточок,
І збирають зілля-квіти, сплітають віночок.
4. Школярки отаманів стали вибирати,
Стали в лісі при долині в січовиків грати.

18. Добрий вечір, лисонько!

Andantino-Легким ходом. М. Лисенко.
»Коза дереза«.

1. До-брий ве-чiр, ли-сонь-ко, ку-ди йдеш? До - брий ве-чiр, ли-сонь-ко,
ку - ди йдеш? Ска - жи ме - ні , прав - донь-ку, де жи - веш?

2. »Оттут живу в хаточці край води
А ти туди, зайчику, не ходи!«

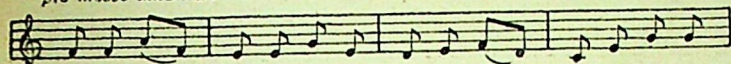
19. Ой сніг, діти!

Moderato-Помірквано. Мотив нар. пісні.

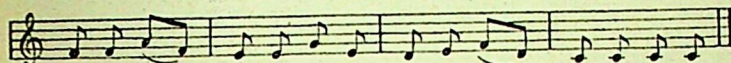
1. Ой сніг, ді - ти, сніг, Вже не ви - дно до - рі,

piu mosso-живійше

p Вже при - си - па - на ха - та, По - вна сні - - гу за га - та,

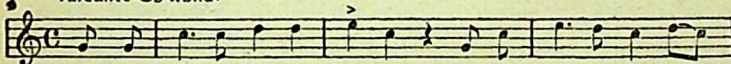
pp Вже при - си па - на ха - та, По - вна сні - - гу за - га - та.

2. Ану, хлопці, на бік!
Бо я йду на потік,
Та ще тягну санчата, —
Утікайте, дівчата!
3. Як вийду на гору,
Як санчата попру
Та як пущусь стрілою, —
Тільки копїт за мною!

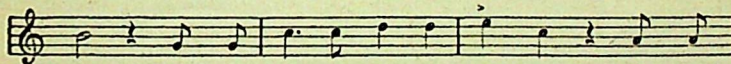
2. МЕЛОДІЇ В ОБСЯГУ c^1 — g^2 .

20. Козак.

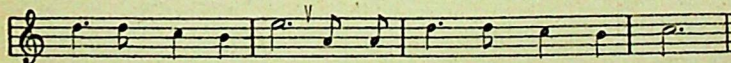
Andante-Звільна.

1. Ко - зак па - на не знав з ві - ка, Він зро - див - ся на сте -

пах, Став - ся пта - хом з чо - ло - ві - ка, Бо зріс

в кін - ських стре - ме - нах, Бо зріс в кін - ських стре - ме - нах.

2. Коли часом змучив ноги,
Під ведмедем в снігу спав;
Та на кожний клик тривоги
Сотню татар навязав.
3. Синє море, темні гуші
Чули голос: гурра га!
Коли рідні діти пуші
Підлітали на врага.

21. Коза-дереза.*

Allegretto-Швиденько.

Я ко - за де - ре - за Пів - бо - ка луп - ле - на,
Пів - бо - ка дра - на - я,
За три гро - ші куп - ле - на, Ту - пу, ту - пу но - га - ми,
Ско - лю те - бе ро - га - ми,
Лап - ка - ми за - гре - бу, Тут то - бі й смерть.
Хво - сти - ком за - ме - ту,
К. Квітка: (Київс.) Етн. Зб. II. ч. 396.

22. Весна.

Marciale-Ходом.

Мел. нар. піс.

1. Гей всту - пай - ся, зі - мо, гей всту - пайсь, на - віс - на, Бо збу -
ди - лась зо сна на - ша лю - ба вес - на, Бо збу - ди - лась зо
сна на - ша лю - ба вес - на.

2. Тає лід на ріці,
Вже летять ластівки,
Розцвілися листки,
Розцвілися квітки.

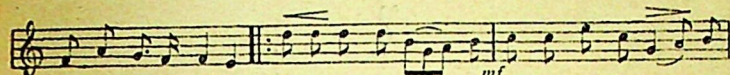
3. З неба летється тепло.
Гей, нема то як май!
Все село, ввесь наш край,
Мов один Божий рай.

23. Вечір.

Largo-Широко.

1. Сон - це вже схо - ва - лось за ви - со - кі го - ри, Ти - хо все дрі ма - є:

луг, ді-бро-ва, бо-ри. Дзві по-чок там чу - ти, мі-сяць не-бом ся - є,

В бай-ра-ці ма-лень-кий со-ло-вій спі-ва-є.

2. Вітрець протягає, потічок шепоче,
Яскраво сяють зорі серед ночі.
Дрімає береза, заснула смерека,
Чути лиш трембіту вівчарську здалека.

24. Ягнятонька.*

Andantino-Легким ходом.

Зап. в Стрийщині.

Ой пі-гна-ла дів-чи-нонь-ка яг-ня-тонь-ка в по-ле,
По-гу-би-ла яг-ня-тонь-ка, не-щас-на-я до-ле,

яг-ня-тонь-ка в по-ле, Ой пі-ду я блу-ка-ю-чи,
не-щас-на-я до-ле!

яг-ня-тонь-ка шу-ка-ю-чи, Чей же я їх

знай-ду, Ве-се-ла бу-ду.

25. О Боже, милий світе!

Moderato-Помірквано.

Мел. нар. пісні.

1. О Бо-же, ми-лий сві-те, я-кий Ти до-брий ді-тям:

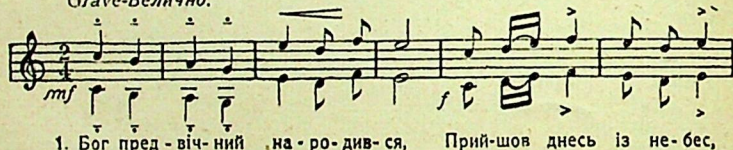
2. Вони собі співають,
Як соловейко в гаю,
Як ластівочка в лісі,
Щиглятко на горісі.

3. МЕЛОДІЇ ДЛЯ УНІСОННОГО СПІВАННЯ СОПРА-
НАМИ Й АЛЬТАМИ У ВІДСТУПІ ОКТАВИ $g-g^1$, g^1-g^2 .

26. Бог предвічний.

(Коляда).

Grave-Vелично.

2. В Вєфлеємі народився
Мєсія, Христос наш
І Пан наш для всіх нас
Нам народився.
3. Ознаймив се ангел Божий
Наперед пастирям,
А вчора звїздарям
І земним звїрям.
4. »Слава Богу!« заспіваймо
Честь Сину Божому
І Пану нашому
Поклін віддаймо!

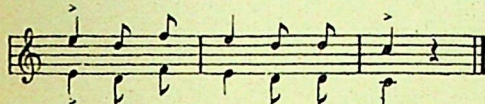
27. Школяр.

Marciale-Hoшom.

Ф. К.

1. Під па - хо - ю бу-квар — Хто і - де? наш шко-ляр! У ру - ці о - ло-

вець Наш шко - ляр мо - ло - дець.

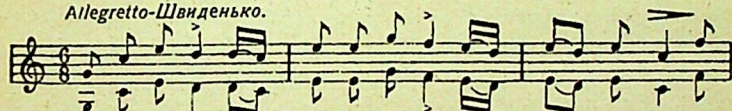
2. Тихо в школі сидів,
Що питали, умів,
І писав і числив,
Гарно вірш говорив.

3. Тому певний такий
Наш школярик малий.
Знає — неня за то
Приголубить його.

28. Чи дома, дома?*

(Щедрівка).

Allegretto-Швиденько.

1 Чи до-ма, до-ма, бі-лий мо-лод-че? Ще - дрий, до-брий,

свя - тий ве - чір!

2. Сидить він дома по конець стола.	Щедрий, добрий, святий вечір.
3. На нім шапочка, як мак дрібонька.	„ „ „ „
4. На нім чобітки, срібні підківки.	„ „ „ „
5. На нім кошулька дуже тоненька.	„ „ „ „
6. Де вна ся прала? в тихім Дунаю.	„ „ „ „
7. Чим ся крутила? кінським копитом.	„ „ „ „
8. Де ся сушила? в стозі на розі.	„ „ „ „
9. Де ся вбирала? в світлій світлонці.	„ „ „ „
10. Бувай же здоров, білий молодче!	„ „ „ „
11. Білий молодче чом Івасеньку.	„ „ „ „
12. Не сам з собою, з вітцем з маткою.	„ „ „ „
13. З вітцем, з маткою, з всьов челядкою.	„ „ „ „
14. І з цілим домом, з Господом Богом.	„ „ „ „

Б. Мелодії в тонації А-моль.

1. МЕЛОДІЇ В ОБСЯГУ a¹—f².

29. Дощику!*

(Діточа).

Allegro-Жваво.

До-щи-ку, до-щи-ку! Зва-рю то-бі бор-щи-ку В зе-ле-но-му
гор-щи-ку. Гор-щик по-вер-нетъ-ся, До-щик по-ли-нетъ-ся.

30. Спи, дитино, спи!

Andantino-Легким ходом.

Ф. К.

Спи, ди-ти-но, спи, оч-ка за-жму-ри! Мо-жеш, риб-ко,
ти-хо спа-ти, Над то-бо-ю тво-я ма-ти шеп-че мо-ли-
тви, спи, ди-ти-но, спи!

31. Ой вербо, вербо!*

Andante-Звільна.

1. Ой вер-бо, вер-бо ку-че-ря ва! Хтож то-бі, вер-бо, ку-че-рі звив?

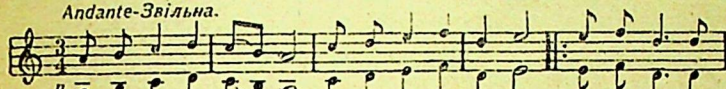
2. Хто тобі, вербо, кучері звив? Хто тобі, вербо, корінь обмив?	4. Соловейочки: »тѡх-тѡх-тѡх!« А в мене сльози, як той горох,
3. »Звила кучері густа лоза, Обмила корінь бистра вода«.	5. А зазуленька: »куку, куку!« За що ж я терплю таку муку?

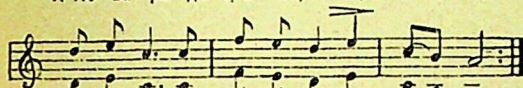
2. МЕЛОДІЇ ДЛЯ УНІСОННОГО СПІВАННЯ СОПРАНАМИ Й АЛЬТАМИ У ВІДСТУПІ ОКТАВИ $a—a'$, $a^1—a^2$.

32. Нова рада стала.
(Коляда).

Andante-Zvільna.

1. Но - ва ра - да ста - ла, як на не - бі хва - ла. Над вер - те пом

зві - зда яс - на сві - ту за - сі - я - ла.

2. В Давидовім дому вигравають Йому,
На всі струни ударають, Бога вихваляють. (2)
3. Пастушки з ягнятком перед тим дитятком
На коліна упадають, Бога вихваляють. (2)
4. Просим Тебе, царю, Ти наш Володарю,
Даруй літа щасливії сьому господарю. (2)
5. Сьому господарю й його господині,
Даруй літа щасливії всій його родині. (2)
6. Просим Тебе, Христе, просимо всі нині,
Даруй волю, щастя, долю, нашій Україні.

33. Дочумакувався.*

Marciale-Ходом.

1. Над річ - ко - ю, бе - ріж - ком і - шов чу - мак з ба тіж - ком,

Гей, гей! з До - ну до до - му, гей!

2. За плечима торбина, Ще й латана свитина, Гей, гей! дочумакувався, гей!	4. — »Мені шляху не питать, Прямо степом мандрувать, Гей, гей! долю доганяти, гей!«
3. »Постій, чумак, пострівай, Шляху в людей розпитай, Гей, гей! чи не заблудився, гей!«	5. Пішла доля ярами, Зеленими лугами: Гей, гей! не вмів шанувати, гей!

34. Гомін, гомін по діброві.*

Andante sostenuto-Звільна, поотяжно.

1. Го-мін, го-мін по ді-бро-ві, Ту-ман по-ле
по-кри-ва-є, — Ма-ти си-на про-во-джа-є.

2. »Не йди, сину, прич від мене, Бо там тебе орда візьме». (2)	4. »Не йди, сину, прич від мене, Бо там тебе турчин візьме». (2)
3. — »Мене, мати, орда знає, В чистім полі обізджає«. (2)	5. — »Мене, мати, турчин знає, Сріблом, золотом, наділяє«. (2)

35. Комар.*

Marciale-Ходом.

1. Дуб на ду-ба по-хи-лив-ся, Та ко-мар з ду-ба по-ва-лив-ся.

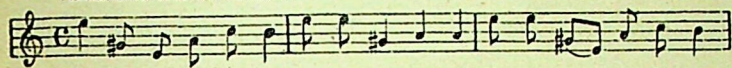
2. Комар з дуба повалився, Та упав комар тай забився.	5. Летить ліку купувати, Та головоньку смарувати.
3. Упав комар, тай гвалтує, Та ніхто його не рятує. Вилетіла муха з хати, Та комарика рятувати,	6. Бджоли з поля прилітають, Та плястри з меду прикладають.
8. »Ой комарю, рідний брате, Ой та де ж тебе поховати, Та твої кості поскладати?«	7. Та ніщо не помагає, Та бідний комар пропадає.
9. »Поховайте мене в лісі, Та при зеленому горісі«.	

3. МЕЛОДІЇ В ОБСЯГУ e¹—f²

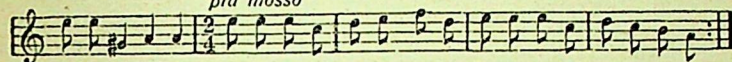
36. Безконечна.*

Andantino Легким ходом.

Був со - бі жу - ра - вель та жу - ра - воч - ка, На - ко - си - ли сін - ця

piu mosso

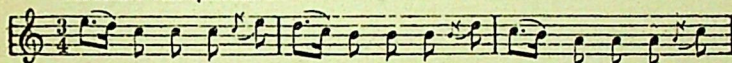

пов - ні я - сел - ця. На - ша піс - ня гар - на й но - ва, По - чи - най - мо і - ї зно - ва!

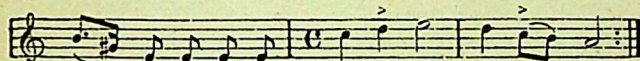
Квітка: Нар. мел. ст. 217.

37. Ей поїдемо.*

Moderato - Помірковано.

1. Ей по - ї - де - мо, ей по - ї - де - мо, ей по - ї - де - мо,
Ей ви - ру - ба - ем, ей ви - ру - ба - ем, ей ви - ру - ба - ем,

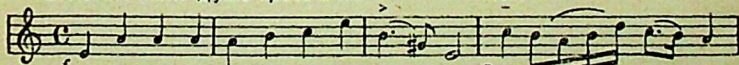
ей по - ї - де - мо в лі - со - чок, в лі - со - чок.
ей ви - ру - ба - ем ду - бо - чок, ду - бо - чок.

2. Ей зробимо та (4) плужочок, (2) Ей засіємо (4) конопель, (2)
Ей зоремо та (4) ланочок. (2) Ей занадився (4) журавель. (2)
4. Ей а я тому (4) журавлю (2)
Ей руки ноги (4) обломлю. (2)

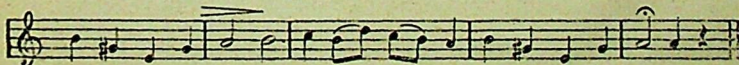
38. Ой під лісом.*

Sostenuto molto - Дуже протяжно.

ten.

1. Ой під лі - сом та під Ле - бе - ди - ном, Ой під лі - сом

та під Ле - бе - ди - ном, *pp* Ку - ри - ла - ся до - рі - жень - ка ди - мом.

2. Ой там молод козаченько нудить, (2)
Під ним сивий кониченько блудить.
3. «Чи я ж тобі, мій коню, та важкий? (2)
Чи я ж тобі, мій сивий, та тяжкий?»
4. »А чи моя та ясна зброя, (2)
Чи тяжкая добиченька моя?»
5. — »Ой ти мені, мій пане, не важкий, (2)
Ой ти мені, мій пане, не тяжкий».
6. — »А те мені тжко буде, брате, (2)
Як я буду на слоті стояти».

39. Гей на горі та женці жнуть.*

(Галицький варіант).

Marciale-Ходом.

Гей на го-рі та женці жнуть, Гей на го-рі та женці жнуть,
А по-під го-ро-ю до-лом до-ли-но-ю ко-за-ки і-дуть,

2. Поіпереду Дорошенко (2)
Веде свое військо славне запорозьке
хорошенько
3. Посередині пан хорунжий, (2)
Під ним кониченько, під ним вороненький
сильне дужий.

40. Голубка.*

Moderato-Помірквано.

1. Ой там за лі-сом, за ду-би-но-ю Си-дів го-луб-ко
з го-лу-би-но-ю, Си-дів го-луб-ко з го-лу-би-но-ю.

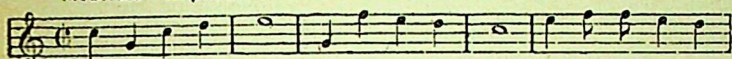
2. Зважився сокіл з другої хати, 4. За тихий Дунай, за бистру річку—
Голубка вбити, голубку взяти. Сиплять голубці яру пшеничку.
3. Голубка вбили, голубку взяли, 5. »Не хочу їсти, не хочу пити, —
За тихий Дунай запровадили. Нема голубка, нема з ким жити.»

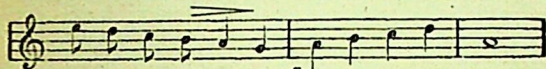
**В. Мелодії модулюючі в паралельну тонацію:
з C-dur в A-mol і навпаки.**

41. Час до дому!*

Moderato-Помірквано.

f 1. Час до до-му час, час до до-му йти, Та не мо-жем-ся,

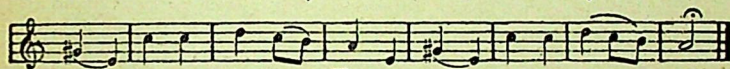
лю-бі то-ва-ри-ші, з ва-ми ро-зій - ти.

42. Козака несуть.*

Andante-Звільна.

f 1. Ко - за - ка не-суть і ко - ня ве - дуть, Кінь го-

ло - вонь ку кло - нить, Кінь го - ло - вонь-ку кло - нить.

2. А за ним, за ним його матуся 3. »Ой ломи, ломи білі рученьки
Білі рученьки ломить. (2) До єдиного пальця,« (2)

4. »Не виплачеш ти, моя матусю,
Свого сина коханця«. (2)

ЧАСТИНА ДРУГА

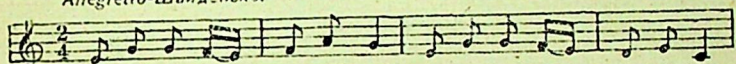
А. Мелодії в тонаціях квартового й квінтового круга.

C-dur, a-moll.

1. Сипле сніг.

Allegretto-Швиденько.

Ф. К.

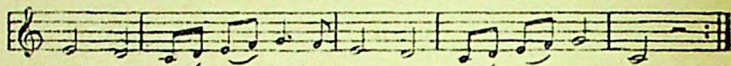
2. Сипле, сипле, сипле сніг. (2) 3. Сипле, сипле сипле, сніг, (2)
Тихо, легко і спроквола Вже присипав доли, гори,
Покриває все довкола: Вже весь світ, мов біле море,
Ні стежок, ані доріг. Біле море без доріг.
Сипле, сипле, сипле сніг. Сипле, сипле, сипле сніг.

2. Та орав мужик.*

Allegretto-Швиденько.

1. Та о-рав мужик край до-ро-ги, та о-рав мужик край до-ро-ги,
Та в його во-ли кру-то-ро-гі, та в його во-ли кру-то-ро-гі,

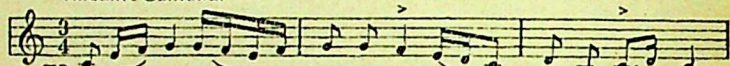
Гей, гей! край до - ро - ги, гей, гей! край до - ро - ги.
Гей, гей! кру то - ро - ги, гей, гей! кру - то - ро - ги.

3. А погоничі чорноброві (2) гей, гей! чорноброві (2)
4. Та повісив торбу на березі, (2) г. г. н. б. (2)
5. Та не порожню, з пирогами, (2) г. г. з. п. (2)
6. Та ішли хлопці за грибами (2) г. г. з. г. (2)
7. Та вони його торбу вкрали, (2) г. г. т. в. (2)
8. Та не порожню, з пирогами, (2) г. г. з. п. (2)

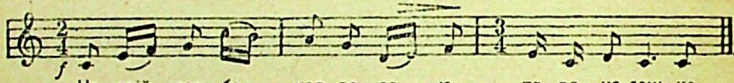
3. Не стій, вербо, над водою.*

(Весільна).

Andante-Звільна.

1. Не- стій, вер-бо, над во до - ю — ра - но, ра - но,

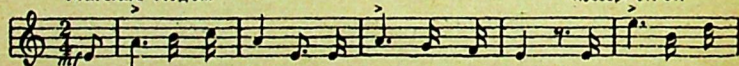
Не стій, вер - бо, над во - до - ю — та ра - не-сень-ко

2. Розвий, вербо, сімсот квіток — рано, рано,
Розвий, вербо, сімсот квіток — та раненько.
3. Щоб всім хлопцям по квітонці — рано, рано,
Щоб всім хлопцям по квітонці — та ранесенько.

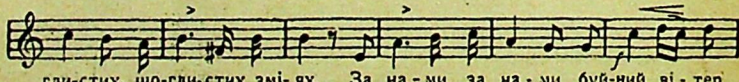
4. По морю.

Marciale-Ходом

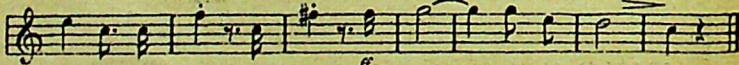
Нат. Вахнянин:
"Кобзар" ст. 81.

1. По мо рю, по мо - рю, по плин-них ва лах Пли-вем по що-

гли-стих. що-гли-стих змі-ях, За на-ми, за на-ми буй-ний ві-тер

ві - с. Грі - зна, грі - зна, грі - зна Валь-ки - рі - я.

2. Хто вернесь до дому, той з золота пе,
А хто в люгій січі, у січі умре,
Той з Одином вічно в Вальгалі ясніє.
Грізна, грізна, грізна Валькірія!

5. Верховино.

Andante sostenuto - Звільна протяжно.

f Вер-хо-ви-но світку ти наш, - гей як у те - бе тут
Як і - гри вод пливе тут час: - свовідно, шум - но, ве-

1. 2. *Allegro - Швидко.*

ми - ло. се - ло. *p* Ой нема то краю кра-ю

над ту Верхо - ви - ну, ко-ви ме-ні по-гу-ля-ти

хоч одну го - ди - ну *f* Ой не-ма то краю краю

над ту Вер-хо - ви - ну *p* ко-ви ме - ні по-гу-ля-ти

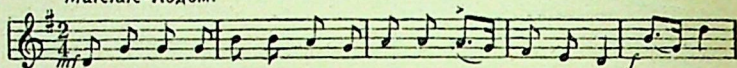
хоч о - дну го - ди - ну.

1. Верховино, світку ти наш, Гей, як у тебе тут мило! Як хвилі рік пливé тут час, Свовідно, шумно, весело!	3. Літом цілим, як ніч, так день, Хлопці працюють тут наші Свовідна тут вода, вогень, Доволі хліба і паші.
2. З верха на верх, а з бору в бір З легкими в серці думками, На плечах кріс в руках топір, Гуляє легінь пляями.	4. Гей, що нам Поділля край! Нам полонина - Поділля, А бори степ, ялиця-май, А звіря голос-весілля.

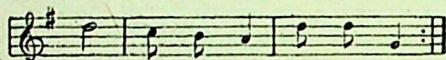
G-dur, e-moll.

6. Марш.*

Marciale-Hodom.

1. Ой у по-ли че-рем-ши-на, з не-ї цві-ток у-пав, Гей, гей!
Ма-ше-ру-ють жов-ня-рень-ки, бо їм мар-шик при-пав, Гей, гей!

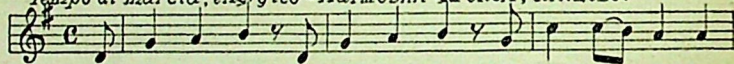
з не-ї цві-ток у-пав.
бо їм мар-шик при-пав.

2. Мамерують, машерують, щаслива їм дорога, гей гей, щ. і д.
Обернувся, ручков махнув, будь матусю, здорова гей, гей, б. м. з.
3. Подивися, моя мамо, у горішну квартиру, гей, гей, у г. к.
Спускаються жовняреньки згори надолину, гей, гей, з. н.

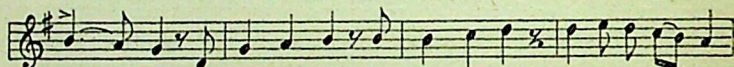
7. Ми йдемо в бій.

(Стрілецька).

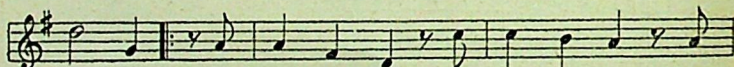
Tempo di marcia, energico - Маршовим кроком, крицево.

Ми йде-мо в бій ми йде-мо в бій по зга-ри-шах ру-

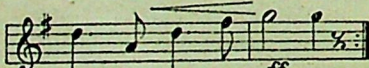
ї - ни за рідний край за на-рід свій за волю У - кра-

ї - ни Ми йде-мо в бій зе-мля дуднить ра-

ді-ють го-ри сте-пи, бо нас у бій бла-го-словить мо-

гу-чий дух Ма-се-пк

8. Хуртовина.

Andantino - Легким ходом.

p. Ре-ве та стогне Дніпр ши-го-кий, середній ві-тер за-ви
ва, до до-лу верби гне ви-со-кі. го-ра-ми
хви-лю пі-дій-ма.

2. І блідий місяць на ту пору
Із хмари де-де виглядав,
Неначе човен в синім морі
То виринав, то потопав.

3. Ще треті півні не співали,
Ніхто ніде не гомонів,
Сичі в гаю перекликались,
Та ясень раз-у-раз скрипів.

9. Чи я в лузі.*

Andante - Звільна.

mp Чи я в лу-зі не ка-ли-на бу-ла? Чи я в лу-зі
piu mosso - трохи швидше
не чер-во-на бу-ла? *mf* Взя-ли ме-не, по-ло-ма-ли
riten. *Tempo I. - Як спершу.*
І в пу-чеч-ки по-вя-за-ли, Та-ка до-ля мо-я,
p гір-ка до-ля мо-я!

2. Чи я в полі не пшениця була?
Чи я в полі не густа росла?
Взяли ж мене, тай пожали
І в снопочки повязали,
Така доля моя, гірка доля моя!

3. Чи я в степу не травичка була?
Чи я в степу не зелена росла?
Взяли мене, покосили
І в копиці положили,
Така доля моя, гірка доля моя!

D-dur, h-moll.

10. Вдovina молитва.*

Lento-Помалу. *crescendo*

mp
1. Ой із-за го - ри та буй - ний ві - тер ві - є,
f
Ой там у - ді - вонь ка та пше ни - чень - - ку сі - є.

2. А посіявши стала волочити,
А заволочивши стала Бога просити:
3. »Ой уроди, Боже, та пшениченьку яру
На вдовиних діток та на вдовину славу.«
4. Ой ще ж удівонька та до дому не дійшла, —
А вже кажуть люди, що пшениченька зійшла.
5. Ой ще ж удівонька та на лавці не сіла, —
А вже кажуть люди, що пшениця поспіла.

11. Віє вітер.

(Стрілецька)

Marziale-Ходом.

1. Ві - є ві - - тер, ві - є буй - - ний, ду - ба на - - ги -
на - - є, *f* Си-дить ко - зак *ff* на мо - ги - - лі,
тай ві - тру пи - та - є.

2. »Скажи, вітре, скажи, буйний,
Де козацька доля?
Де фортуна? де надія?
Де слава і воля?«
3. Йому вітер одвічає,
Каже: Знаю знаю!
Твоя доля козацькая
В далекому краю.

A-dur, fis-moll.

12. Ой паночку наш!*

(Обжинкова).

Andantino - Легким ходом.

1. Ой па-ноч-ку наш, До до монь ку час! А вже сон-це
над гру-ша-ми, Пу-скай-те нас із ду ша-ми, До до-монь ку чае!

The musical notation consists of two staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The first staff begins with a *mf* dynamic and a *cresc.* marking. The second staff begins with a *p* dynamic. The melody is simple and folk-like.

2. Ой паночку наш,
До домоньку час!
А вже мати затопила,
Вечеряти наварила,
Виглядає нас.

13. Максим козак.

Максим ко-зак За-лізняк ко-зак з За-по-го-жа,
як ви-ї-хав на Украї-ну як пов-на-я ро-жя.

The musical notation consists of two staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The tempo is marked *Poco moderato* and the mood is *Ломірно*. The melody is more rhythmic and energetic than the previous piece.

2. Зібрав війська сорок тисяч в місті Жаботині,
Обступили город Умань у одній годині.
3. Обступили город Умань, покопали шанці,
Як вдарили з семи гармат у середу вранці.

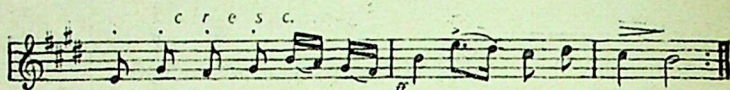
E-dur, cis-moll.

14. А вже весна!*

Andantino - Легким ходом

1. А вже ве-сна. а вже кра-сна, із стріх во-да ка-пле,
Мо-ло-до-му ко-за-чень ку ман-дрі-воч-ка пах-не.

The musical notation consists of two staves in E major (two sharps) and 3/4 time. The tempo is *Andantino*. The melody is gentle and lyrical.

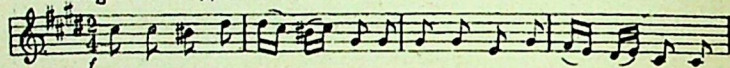

із стріх во - да ка - пле, із стріх во - да ка - пле,
ман - дрі - воч - ка пах - не, ман - дрі - воч - ка пах - не.

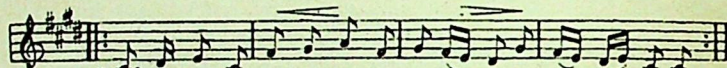
2. Помандрував молодий Івашко у чистее поле,
За ним, ненечка старенька: вернися соколе!

15. Ходить гарбуз по городу.*

Allegro non troppo - Жваво, не надто.

1. Хо - дить гар - буз по го - ро - ду, пи - та - сть - ся сво - го ро - ду:

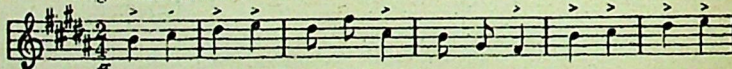
Ой чи жи - ві, чи здо - ро - ві, Всі ро - ди - чі гар - бу - зо - ві?

2. Обізвалась жовта диня:
»Ой я ж його господиня!
Обізвались огірочки:
«Ой ми ж його сини й дочки!» 2.

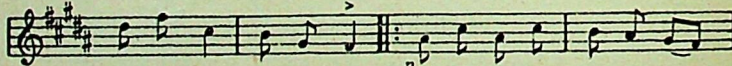
H-dur, gis-moll.

16. Та внадився журавель.*

Allegro - Швиденько.

1. Та вна - див - ся жу - ра - вель, жу - ра - вель До ба - би - нях

ко - но - пель, ко - но - пель.

Та - ки, та - ки жу - ра - вель,
Та - ки, та - ки но - са - тий,

Та - ки, та - ки ци - ба - тий,
Та - ки, та - ки диб - ле,

Ко - но - пель - ки щип - ле.

2. Ой я тому журавлю, журавлю 3 Та щоб же він не дибав, не дибав.
Києм ноги перебію, перебію! Конопельок не щипав, не щип
Таки, таки журавель і т. д. Таки, таки журавель і т. д.
4. Оце тобі, журавель, журавель,
Щоб не займав конопель, конопель.
Таки, таки журавель.

F-dur, d-moll.

17. По всьому світу.*

Andantino-Легким ходом.

1. По всьо-му сві-ту ста-ла но-ви-на, Ді-ва Ма-рі-я
ро-ди-ла Си-на. *mp* Сі-ном при-тру-си-ла, в я-слах по-ло-жи-ла
dimin
Го спод-ньо-го Си-на.

2. Діва Марія Бога просила: 3. Зійшли янголи з неба до землі,
»В що ж б'я Сина свого сповила? Принесли дари Діві Марії:
Ти Небесний Царю Три свічки воскові,
Пришли мені дари, Ще й ризи шовкові
Сього дому господарю«. Ісусові Христові.
4. Засіяла звізда з неба до землі,
Зійшли янголи к Діві Марії.
Співають їй пісні,
Господній Невјсті,
Радости приносять.

18. У Вифлеемі.

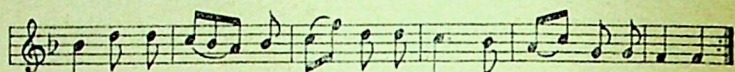
(Коляда).

Maestoso-Велично.

mf У Вифле-е-мі ми-ні но-ви-на Пре-чиста

Ді - ва зро - дил а см - на в ся слах спо - ви - тий

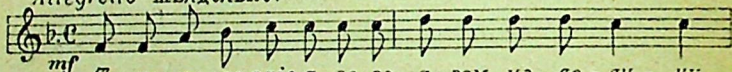

по - між би - дла - ти спо - чив на сі - ні Бог не - об - ня - тий

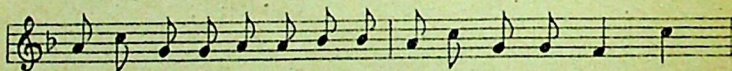
2. Вже Херувими славу співають,
Янгольські хори мир величають,
Пастир убогий несе що може,
Щоб обдарити Дитятко Боже.
3. А зірка ясна світу голосить:
»Месія радість, щастя приносить,
До Вифлеему спішіть всі нині
Бога витати в бідній Дитині!«
4. За світлом зірки, десь аж зі сходу
Йдуть три владики княжого роду,
Золото, дари, кадило, миро,
Божій Дитині жертвують щиро.
5. Ісусе любий, ми небагаті,
Золота, дарів не можемо дати,
Та дар цінніший несе від мира:
Покору в серці і любов щиро!

19. Над водою.

Allegretto - Швиденько.

Те - че во - да злід я - во - ра я - ром на до - ли - ну.

ли - ша - єть - ся над во - до - ю черво - на ка ли - на,

ли - ша - єть - ся над во - до - ю черво - на ка - ли - на.

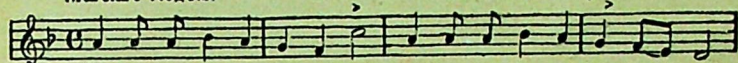
2. Пишається калинонька, явір молодіє.
А кругом їх верболози й лози зеленіють.
3. Тече вода із-за гаю та попід горою.
Хлюпочуться качаточка поміж осокою.
4. А качечка впливає з качуром за ними,
Ловить ряску, розмовляє із дітьми своїми.

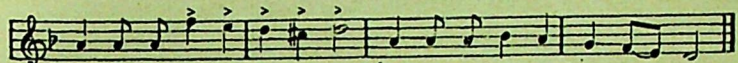
20. Марш.

Marciale-Ходом.

Мел. народ. пісні.

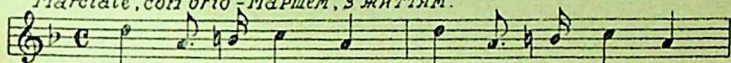
mf 1. Гей там дру-жи - на на - ша йде, Гей на - пе - ре - ді стяг не - се,

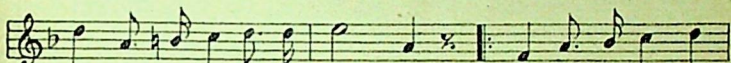
f А кра-ска стя-гу жов-тий цвіт *mf* На си-нім по - лі, як бла - кит.

21. Гей не дивуйтесь.*

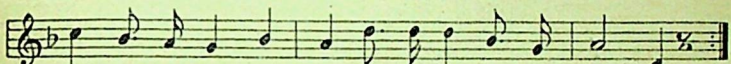
Marciale, con brio - Маршем, з життям.

Гей не дн-вуй-тесь до-брі - і лю ди.

що на Вкраї - ні пов - ста - ло, що за Да-ше - вом

під Со - ро - ко - ю мно-жество ля-хів про - па - ло

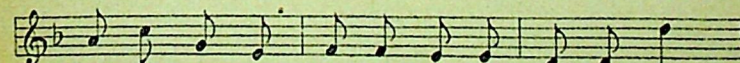
2. А Перебийніс водить не много,
Сімсот козаків з собою,
Рубає мечем голову з плечей,
А решту топить водою.

22. Ой ходила дівчинонька.*

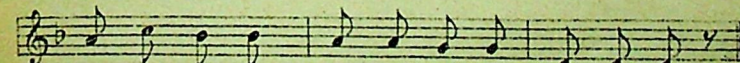
Allegretto - Швиденько.

mf Ой хо-ди-ла дівчи-нонька Бе-ріж-ком

за - га - ня - ла ка - чу ри - ка ба - тіж - ком,

за га - ня - ла ка - чу - ри - ка ба - тіж - ком.

2. Іди іди, качурику, до дому (2 р.)
Продам тебе жидовині рудому (2 р.)
3. За три копй качурика продала (2 р.)
А за копу дударика наняла (2 р.)
4. Заграй мені дударіку на дуду (2 р.)
Най я свое лихо-горе забуду (2 р.)

23. Заспіваймо!

Moderato-Pomірковано.

Ост. Нижанковський. «Музик. бібл.»

1. За - спі-вай-мо пі - сні, то - ва - ри - ші мо - ї, За - хо-вай-мо жур-
бу на са - мім сер-ця дні. За спі - вай-мо пі - сні, то-ва-
ри - ші мо - ї, на жур - бу во - ро - гам на ра дість Віт - чи - ні.

2. Скиньмо смуток з душі, любі товариші,
Заспіваймо пісні на розраду собі.
Заспіваймо пісні і т. д.
3. Помянім Тараса, славного кобзаря,
Що неволю терпів за свій люд від царя.
Заспіваймо пісні і т. д.
4. Та згадаймо давну нашу бувальщину,
Наших славних борців за рідну Вітчину.
Заспіваймо пісні і т. д.

B-dur, g-moll.

24. Гей нум хлопці до зброї.*

Alla marcia - Ходоу.

Гей нухло-плі до зброї на герць погу - ля - ти сла - ви
здо - ву - ва - - - ти, а чи пан чи пролав
двічі не вмі-ра - ти гей, ну хлопці до зброї!

2. Нам поможе святий Юрій
І Пречиста Мати
Турка звоювати.
А чи пан, чи пропав,
Двічі не вмірати!
Гей ну, хлопці, до зброї!

25. Татарський напад.*

Andante-Звільна.

1. За-жу-ри - - - лась У-краї - - на, що ні-де про-
жи-ти: Гей, ви-топ-та-ла ор-да кінь - - - ми
ма-лень-кі - - - і ді - - ти.

The musical score is written on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a 3/4 time signature. The tempo marking is 'Andante-Звільна'. The first measure is marked 'mf'. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and includes a dynamic marking 'f'. The third staff ends with a 'dimin.' marking.

2. Ой маленьких витоптала, великих забрала,
Гей, назад руки постягала, під хана погнала.

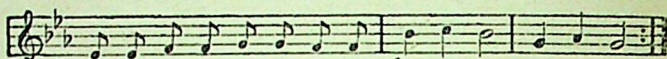
Es-dur, c-moll.

26. Ничі Адаме. (Коляда)

Moderato-Помірквано.

1. Ни - ні, А - да - ме, воз - ве - се - ли - ся, Е - во, пра - ма - ти,
від сліз о - три - ся! Той, ко - то - ро - го ви о - жи - да - ли
І з ту - го - ю так ви - гля - да - ли, Ни - ні з Ді - ви на - ро - див - ся,
Йо - му ца - рі не - суть да - ри:

The musical score is written on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two flats (B-flat and E-flat), and a common time signature. The tempo marking is 'Moderato-Помірквано'. The first measure is marked 'mf'. The lyrics are written below the notes. The second staff includes a dynamic marking 'f'. The third staff ends with a double bar line and repeat dots.

В Ве-фле-с-мі по-я-вив-ся, *f* Ро див-ся, *p* я-вив-ся.
Зла-то щи-ро, ли-ван, ми-ро, Са-мо-му, Свя-то-му.

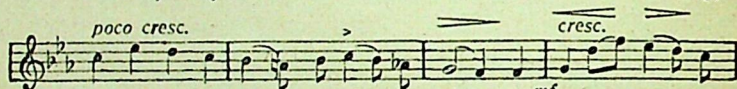
2. Всі патріархи і всі пророки,
Ангельські сили, святі отроки, —
Торжествуй з нами разом весь світе,
Ти уступай, старий завіте.
Новий з неба, Його треба
Було давно, нині явно
Насрає, Бог дає.
Як з Емпіру в радість міру
Отець Сина нам єдина
Низ послав, дарував!

27. Ой пушу я кониченька в саду.*

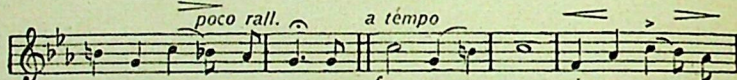
Andante moderato, cantabile-Звільна в міру, співучо.

p 1 Ой пу-шу я ко-ни-чень-ка в са- - - - - ду,

Ой пу-шу я ко-ни-чень-ка в са-ду, *mf* а сам пі-ду

к от-цю на по-ра-ду.¹ *f* О-тець мій по са-доч-ку

хо-дить, За по-вс-ди *p* ко-ни-чень-ка во-дить.

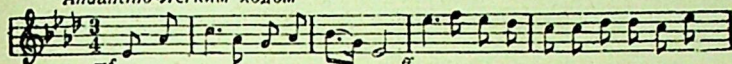
3. »Ой на, сину, коника, не гайся,
Щоб ти д того війська не зостався».
4. Військо йде, корогики мають,
Попереду музиченьки грають.

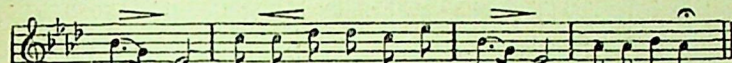
As-dur, f-moll.

28. Женці.*

Andantino-Легким ходом

1. Край до - ро-ги ши-ро - ко - ї, край до-ро-ги ши-ро-ко - ї, Кер-ни-

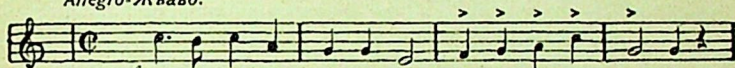
чень - ки гли - бо - ко - ї, Кер-ни - чень-ки гли-бо-ко-ї.

2. Ішли жінці жито жати (2)   3. Серпи взяли, хліб забули, (2)
Тай забули серпи взяти. (2)   Ой, які ж то жінці були! (2)

Ces-dur, as-moll.

29. Ревуха.

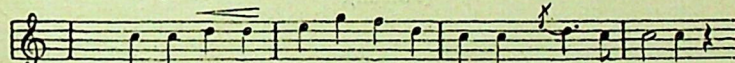
Allegro-Жваво.

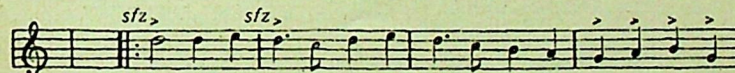
1. Ой по - ї - хав Ре - ву - ха на мо - ре гу - ля - ти,

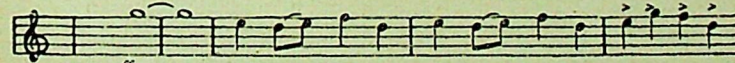
Пе - ре - ві - сив че - рез пле - чі са - гай - дак бо - га - тий,

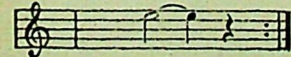
Пе - ре - ві - сив че - рез пле - чі са - гай - дак бо - га - тий.

Грай, мо - ре, Чор - не мо - ре, Бі - ле мо - ре, га - ла - рі - рі

гей! Га - ла - рі - рі, га - ла - рі - рі, га - ла - рі - рі

гей!

А наш батько Ревуха бистрі коні має,
Та як сяде на карого, мов вітер гуляє.
Грай море і т. д.

Б. Пісні в двоголосному укладі.

30. Тато і мама.

Moderato. *Мел. нар. п.*

1. Як ме - ні вас не лю - би - ти, та - ту рі - дний, не - не?
Та ж ви ме - не зго - ду - ва - ли, дба - є - те про - ме - не.

2. Та ж ви мене згодували власними руками;
Ой нема то ніде в світі, як в тата і мами,
3. Тато розуму навчає, мама приголубить.
Ніхто мене так на світі, як вони, не любить.

31. Ягіл-Ягілочка.*

(Гаївка).

Allegretto.

1. Я - гіл, Я - гі - лоч - ка, Я - гі - ло - ва доч - ка.
2. Го - лов - ку при - че - са - ла, Стрі - чеч - ку за - вя - за - ла,
У - ста - ла ра - не - сень - ко, Вми - ла - ся бі - ле - сень - ко.
Ой возьму - ся я в бо - ки. По - ка - жу сво - ї ско - киє.

3. «Тай піду до Дунаю, де дівоньки гуляють, —
Там собі погуляю, як рибка по Дунаю!»

32. За горою, за лугом.

Allegretto.

Мел. нар. п.

1. За го-ро-ю, за лу-гом Хо-дить жов-нір
за плу-гом, О-ре ни-ву не сво-ю,
Доб-ре, що в сво-ім кра-ю

2. Оре нивку і тужить »Хто родині послужить, Хто їй з-оре і пожне, Як не стане і мене?» } 2 3. Сонце гріє так мило, Світ як золотом накрило, Лиш здалека громи бють } 2 Людям жити не дають. } 2	4. »Станьте, коні вороні, Бо є ями в загоні. І могили на межі, Ще й до того не чужі...» } 2 5. »Я ті рани загою І слід шезне по бою. Ту пшениця поросте, } 2 Синій блават зацвितе.« } 2

33. Ой летіла зазуленька.*

Andantino.

ten.

1 Ой ле-ті-ла за-зу-лень-ка по-над мо-ре в гай,
Та пу-сти ла си-ве пю-р-це у ти-хий Ду-най,
Та пусти-ла си-ве пю-р-це у ти-хий Ду-най.

2. »Плини, плини, сиве пурце, долі за водов,
А я собі молоденька човном за тобов«.
«Приплинемо, сиве пурце, на жовтий пісок,
А там собі заспіваєм усіх співанок.»

34. Ой горе тій чайці.*

Adagio sostenuto.

1. Ой го - ре тій чай - ці, ча - єч - ці не -
бо - зі, Що ви-ве-ла ча - є - ня - ток при битій до -
ро - зі.

The musical score is written in G major (one sharp) and 3/4 time. It consists of three staves. The first staff contains the first line of the melody with lyrics. The second staff continues the melody with lyrics. The third staff is a short concluding phrase. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *mfz* (mezzo-fortissimo).

2. Ой ішли чумаки, весело співали,
І чаечку зігнали, чаенят забрали. (2)
3. А чаечка веться, об дорогу беться,
К сирій землі припадає, чумаків благає: (2)
4. «Ой ви чумаченьки, ви ще молоденькі!
Верніть моїх чаеняток: вони ще маленькі.»
5. »Бодай ви, чумаки, щастя не діждали,
Що ви моїх дрібних діток із гнізда забрали!« (2)

35. Школярський гимн.

Marciale. Ярославенко.

1. Шко - ля-ре, шко - ля-ре, чо - ло до го - ри, Най о - ко і
сер - це ра - ді - - - є, Ще по-ки шко - ляр хто, не

The musical score is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of two staves. The first staff contains the first line of the melody with lyrics. The second staff continues the melody with lyrics. Dynamics include *f* (forte).

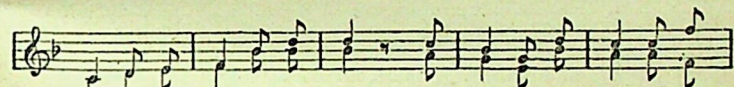
зна-є жур-би, Бо шко-ла нам ща-сте ле - лі - - -

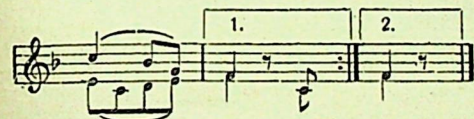
є. 2. Як ми-ло зга-да-єм ко-лись ми той час, ко-

ли ми до шко-ли хо-ди - - - ли, Як вчи-ли-ся

ра зом, спі-ва-ли всі враз, Як в ра-до-щах, ща-стю ми

жи - - - ли. Як ли

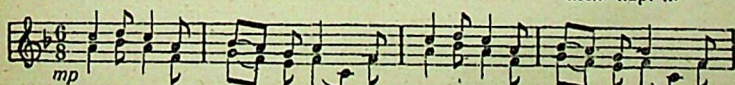
3. Ми в школі навчились любити своє і не забувати ніколи,
Свій край, свою мову, що було і є, — це пам'ятка наша зі школи.

4. Гей, мило згадаєм колись ми той час, коли ми до школи ходили,
Як вчилися разом, співали всі враз, як в радощах, щастю ми жили.

36. До рідного краю.

Andantino.

Мел. нар. п.

1. Го-ри си-ні, рі-ки чи-сті, Ни-ви рів-ні, ко-ло-си-сті:

чи у ща - сті, чи в не - до - лі, Не за - бу - ду
вас ні - ко - ли!

2. Завтра так само, як нині,
Вдома як і на чужині,
Рідний краю, рідні люди,
Я вас люблю все і всюди!

37. Ой у полі могила.*

Andantino.

1. Ой у по - лі мо - ги - ла з ві - тром го - во - ри - ла:
По - в'ій,
»По - в'ій, ві - тре буй - не сень - кий, щоб я не счор -
ні - ла.« Повторенне *pp.*

2. »Щоб я не чорніла, щоб я не марніла,
Щоб по мені трава росла, та ще й зеленіла.« (2)
3. І вітер не віє і сонце не гріє,
Тільки в степу при дорозі трава зеленіє. (2)
4. Ой у степу річка, через річку кладка;
Не покидай, козаченьку, рідненького батька! (2)
5. Як батька покинеш, сам марно загинеш, —
Річенькою бистренькою за Дунай заплинеш. (2)
6. Бодай тая річка коширом заросла,
Вона мого товариша за Дунай занесла. (2)

38. Весна.

Moderato. Мел. Н. Вахнянина.
Ку - ку, ку - ку! Ку - ку, ку - ку!

1. Ку-ку, ку-ку! чу-ти в ліс-ку, Ку-ку, ку-ку!
росо а росо crescendo
чу-ти в ліс-ку. Хо-дім, спі-вай-мо, ра-до ви-тай-мо Бо-жу
ве-сну, Бо-жу ве-сну.

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. It consists of three staves. The first staff contains the vocal melody with lyrics 'Ку - ку, ку - ку! Ку - ку, ку - ку!' and piano markings 'p' and 'mp'. The second staff continues the melody with lyrics '1. Ку-ку, ку-ку! чу-ти в ліс-ку, Ку-ку, ку-ку!' and includes the instruction 'росо а росо crescendo' and a 'mf' marking. The third staff concludes the piece with lyrics 'чу-ти в ліс-ку. Хо-дім, спі-вай-мо, ра-до ви-тай-мо Бо-жу ве-сну, Бо-жу ве-сну.' and ends with a double bar line.

- Куку, куку! чуємо все, (2)
Гаєм лісочком, бором поточком,
Голос, голос, голос гуде,
- Куку, куку! птичко мала: (2)
Ти нам співала, правду казала, —
Щезла, щезла, щезла зима!

39. Любїть свою хату!

Allegretto. Мел нар. п.

1. Лю-бїть сво-ю ха ту бїд ну, не-бо-га-ту: Тут ви бї-га-
ли до ма-ми дріб-ни-ми но-га-ми, дріб-ни-ми но-га-ми.

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It consists of two staves. The first staff contains the vocal melody with lyrics '1. Лю-бїть сво-ю ха ту бїд ну, не-бо-га-ту: Тут ви бї-га-' and piano markings 'f' and 'mp'. The second staff continues the melody with lyrics 'ли до ма-ми дріб-ни-ми но-га-ми, дріб-ни-ми но-га-ми.' and includes first and second endings marked '1' and '2'.

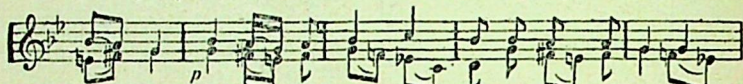
- Тут ви підростали, Божий світ пізнали,
Звідси вас вели за руку в школу на науку. (2)
- Тут ваша утіха, радість і потїха;
Гей нема то, нема в світі, як батьківська стрїха! (2)

40. Подоляночка.*

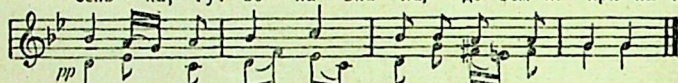
Allegro moderato.

1. Десь тут бу-ла По-до-ля - ноч-ка, Десь тут бу-ла мо-ло-де-

сь-ка; Тут во - на впа - ла, до зем лі при - па - ла,

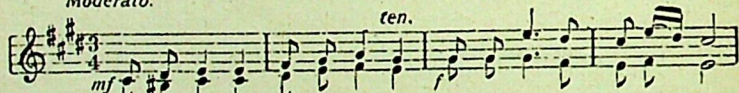

Тут во - на впа - ла, До зем-лі при - па - ла.

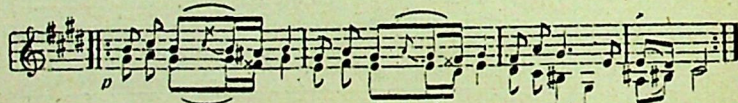
2. »Ой встань, ой встань, Подоляночко,
Ой встань, ой встань, молодесенько!
Біжи до Дунаю,
Візьми ту, що з краю!»

41. Ой Морозе, Морозенку

Moderato.

1. Ой Мо-ро-зе, Мо-ро-зен-ку, ой ти слав-ний ко-за-че!

За то-бо - - - о, Мо-ро-зен ку, вся Україна пла - че.

2. Не так тая Україна, як рідная мати,
Заплакала Морозиха коло своєї хати.
3. »Чогось мені, козаченьки, мед вино не петься:
Та десь мій син Морозенко та з ляхами беться».
4. Бились з ранку козаченки до ночі глухої,
Козаків лягло чимало, а ляхів утроє.
5. Ніюдин козак не здався живим у неволю:
Полягли всі, не вернувся ніюдин додому.
6. Не вернувся й Морозенко, голова завзята,
Замучили удалого вороги прокляті.

42. Боже великий, єдиний

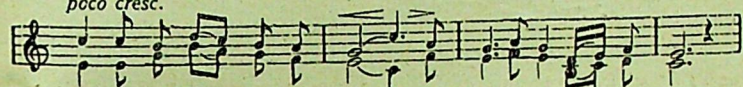
Музика: М. Лисенка.
Слова: Ол. Кониського.

Sostenuto maestoso.

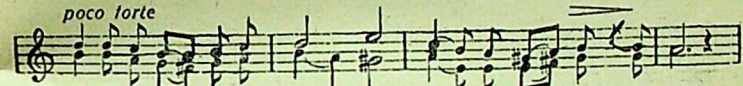
Бо-же великий, є - ди - - ний, нам У кра-ї-ну хра - ни,

poco cresc.

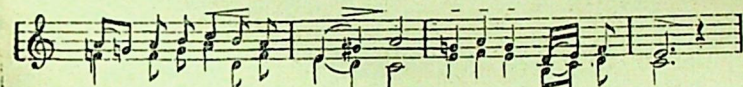

Во-лі і сві - ту про - мінь - ням Ти І - ї о - сі - ни!

poco forte

Світ-лом на-у - ки і знан - ня нас, ді-тний, про - сві-ти,

В чи - стій любо-ви до кра - ю Тинас, Бо-же, зро - сти!

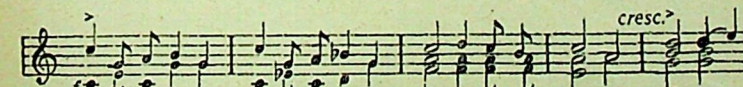

Мо-ли-мось, Бо-же є - ди - - ний нам У кра-ї-ну-хра - ни,

cresc.

Всі Сво-ї ла - ски, ще - дро - - ти Ти на люд наш звер-ни:

Дай йому во-лю, дай йому долю, дай добро-го сві-та, Ща-стя

дай, Бо-же, на-ро-ду і мно - га - я, мно - га-я лі - - та!

43. ЗАПОВІТ Т. ШЕВЧЕНКА.

(Для однородного хору)

Andante moderato.

За К. Стеценком.

Як у-мру, то

1. Як у-мру, то по-хо-вай-те ме-не на мо-ги-лі

Се-ред сте-пу ши-ро-ко-го, на Вкраї - - ні ми-лій.

Detailed description: The image shows two systems of musical notation. The first system consists of a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The vocal line begins with the lyrics 'Як у-мру, то' and continues with '1. Як у-мру, то по-хо-вай-те ме-не на мо-ги-лі'. The piano accompaniment features a steady rhythmic pattern. The second system continues the vocal line with the lyrics 'Се-ред сте-пу ши-ро-ко-го, на Вкраї - - ні ми-лій.' and includes dynamic markings such as *mf* and *f*.

2. Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.

2.

3. І мене в сімї великій,
В сімї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Незлим, тихим словом!

2.

З М І С Т:

	стор.
Вступні пояснення	3
Від Видавництва	11

ПЕРША ЧАСТИНА

А. МЕЛОДІЇ В ТОНАЦІЇ C-dur

1. Мелодії в обсягу октави c¹—c²

1*) Ой дзвони дзвонять	13
2*) Печу хлібчик	13
3*) Гриби (коломийка)	14
4. Гай, гусоньки	14
5*) Ой соколе (щедрівка)	14
6. Лисичка	15
7. Коло Буга	15
8. Мій метелику!	16
9. Тіштесть діти	16
10. Школярі	16
11*) Мак (гаївка)	17
12*) Ой зацвіли фіялочки	17
13*) Жучок (гаївка)	18
14*) Женчик	18
15*) Білоданчик (гаївка)	19
16. Гей конику	19
17. Поставали школярики	19
18. Добрий вечір, лисичко	20
19. Ой сніг, діти!	20

2. Мелодії в обсягу c¹—g²

20. Козак	21
21*) Коза-дереза	22
22. Весна	22

*) Зіркою означені народні пісні.

	стор.
23. Вечір	22
24*) Ягнятонька	23
25. О Боже, милий світе	23

**3. Мелодії для унісонного співання сопранами й альтами
у відступі октави $g-g^1$, $g-g^2$**

26. Бог предвічний (коляда)	24
27. Школяр	25
28*) Чи дома, дома (щедрівка)	25

Б. МЕЛОДІЇ В ТОНАЦІЇ А-моль

1. Мелодії в обсягу a^1-f^2

29*) Дощику!	26
30. Спи, дитино спи!	26
31*) Ой вербо, вербо!	26

**2. Мелодії для унісонного співання сопранами й альтами
у відступі октави $a-a^1$, a^1-a^2**

32. Нова рада стала (коляда)	27
33*) Дочумакувавсья	27
34*) Гомін, гомін по діброві	28
35*) Комар	28

3. Мелодії в обсягу c^1-f^2

36*) Безконечна	29
37*) Ей поїдемо	29
38*) Ой під лісом	29
39*) Гей на горі та женці жнуть	30
40*) Голубка	30

В. МЕЛОДІЇ МОДУЛЮЮЧІ В ПАРАЛЕЛЬНУ ТОНАЦІЮ:

з C-dur в A-moll і навпаки

41*) Час до дому	31
42*) Козака несуть	31

ДРУГА ЧАСТИНА

А. МЕЛОДІІ В ТОНАЦІЯХ КВАРТОВОГО Й КВІНТОВОГО КРУГА.

	Стор.
C-dur, A-moll	
1. Сипле сніг	33
2*) Та орав мужик	33
3. Не стій, вербо над водою (весільна)	34
4. По морю	34
5. Верховино	35
G-dur, e-moll	
6*) Марш	36
7. Ми йдемо в бій	36
8. Хуртовина	37
9*) Чи я в лузі	37
D-dur, h-moll	
10*) Вдовина молитва	38
11*) Віє вітер	38
A-dur, fis-moll	
12.*) Ой паночку наш (обжинкова)	39
13. Максим козак	39
E-dur, cis-moll	
14*) А вже весна	39
15*) Ходить гарбуз по городу	40
H-dur, gis-moll	
16*) Та внадився журавель	40
F-dur, d-moll	
17*) По всьому світу	41
18. У Вифлеємі (коляда)	41
19. Над водою	42
20. Марш	43
21*) Гей не дивуйтесь	43
22*) Ой ходила дівчинонька	43
23. Заспіваймо!	44
B-dur, g-moll	
24*) Гей нум хлопці до зброї	48
25*) Татарський напад	49
Es-dur, c-moll	
26. Нині Адаме (коляда)	49
27*) Ой пуцу я кониченька	50
As-dur, f-moll	
28*) Женці	51
As-dur, as-moll	
29. Ревуха	51

Б. ПІСНІ В ДВОГОЛОСНОМУ УКЛАДІ

	Стор.
30. Тато і мама	52
31*) Ягіл-Ягілочка (гаївка)	52
32. За горою, за лугом	53
33*) Ой летіла зазуленька	53
34*) Ой горе тій чайці	54
35. Школярський гімн	54
36. До рідного краю	55
37*) Ой у полі могила	56
38. Весна	57
39. Любіть свою хату	57
40*) Подоляночка	58
41. Ой Морозе, Морозенку	58
42. Боже великий, єдиний	59
43. Заповіт Т. Шевченка	60

